

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 01/08/2014

Αριθ. πρωτ.: 1123

Π Ρ Ο Σ

- Τον Πρόεδρο του ΤΕΕ
- Την Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ

Θέμα: Εξετάσεις ενεργειακών επιθεωρητών

Σχετικά: το1084/21.5.14 εγγράφου του Πανελληνίου συλλόγου Μηχανολόγων – Ηλεκτρολόγων μηχανικών.

Μετά το πιο πάνω σχετικό έγγραφο, ανακοίνωση του Πανελληνίου συλλόγου Μηχανολόγων – Ηλεκτρολόγων μηχανικών, η ΔΕ του ΤΕΕ/ΤΗ στη συνεδρίαση της 16.6.14 συζήτησε το θέμα και καταθέτει τις απόψεις της και ανησυχίες της.

1. Το ΤΕΕ οφείλει να διατυπώσει ξεκάθαρη πρόταση για τα επαγγελματικά δικαιώματα όλων των ειδικοτήτων των μηχανικών, ενταγμένη στο αδιαπραγμάτευτο πλαίσιο των ακαδημαϊκών τους γνώσεων και του ελεγμένου προγράμματος σπουδών πενταετούς διάρκειας.

Η πολυπλοκότητα των απαιτούμενων γνώσεων για να ανταποκριθούν οι μηχανικοί στις απαιτήσεις της σημερινής κοινωνίας και τεχνολογίας, καθορίζει και την αναγκαία αντιστοίχιση των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων. Δεν είναι δυνατόν να επιμένουμε και παραμένουμε σε παρωχημένο μοντέλο, που θεωρεί ότι οι μηχανικοί μπορούν να κάνουν τα πάντα και για πάντα.

Ως επαγγελματικός φορέας το ΤΕΕ, καθ' ύλη αρμόδιος για τα επαγγελματικά δικαιώματα, πρέπει να συμβάλλει καθοριστικά με τις προτάσεις του στη σαφή αυτή αντιστοίχιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων με τους ακαδημαϊκούς τίτλους και τα προγράμματα σπουδών, που οι μηχανικοί έχουν απαραίτητα παρακολουθήσει και εξεταστεί σ' αυτά στα διάφορα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της υφηλίου.

Σε όλο τον κόσμο, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, μέσα από τα εκπαιδευτικά τους προγράμματα, προετοιμάζουν τους επιστήμονες και τους εξοπλίζουν με γνώσεις και δεξιότητες, σύμφωνα με την κρίση τους και με στόχο την διασφάλιση της ποιότητας, οικονομικότητας και ασφάλειας των έργων και της δίκαιης και αξιόπιστης κατανομής των ευθυνών των επαγγελματιών. Στους αντίστοιχους φορείς τους έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα του καθορισμού και απονομής των επαγγελματικών δικαιωμάτων μέσα από την άδεια άσκησης επαγγέλματος, έχοντας την ευθύνη αντιστοίχισης των ακαδημαϊκών τίτλων σπουδών και των επαγγελματικών δικαιωμάτων.

2. Η μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης των κτηρίων, η παραγωγή ενέργειας από φιλικές στο περιβάλλον πηγές, η αντιμετώπιση του φαινομένου του θερμοκηπίου και της κλιματικής αλλαγής αναγνωρίζεται ότι πρέπει να είναι στις πρώτες προτεραιότητες της κοινωνίας και των πολιτών και βασικό καθήκον και ευθύνη των μηχανικών.

Ο Νόμος 3661/2008 εναρμονίζει την Ελληνική νομοθεσία με την οδηγία 2002/91/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Με καθυστέρηση εκδόθηκε το 2010 ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων (ΚΕΝΑΚ).

Με τον ΚΕΝΑΚ διαμορφώθηκε το πλαίσιο αρχών, καθορίστηκαν οι όροι και προϋποθέσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων. Ορίστηκαν οι ελάχιστες προδιαγραφές για τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό των κτηρίων, τα θερμικά χαρακτηριστικά των δομικών στοιχείων του κτηριακού κελύφους, οι προδιαγραφές των Η/Μ εγκαταστάσεων των υπό μελέτη νέων κτηρίων και το περιεχόμενο της μελέτης ενεργειακής απόδοσης.

Όπως είναι φανερό ο σχεδιασμός και η μελέτη νέων κτηρίων ενεργειακά αποδεκτών είναι συλλογική δουλειά και συνεργασία μηχανικών διαφόρων ειδικών γνώσεων άρα ειδικοτήτων. Η ολοκλήρωση ενός έργου συνεπάγεται και την ανάληψη των ευθυνών της ορθότητας των μελετών αλλά και της πιστής εφαρμογής τους. Είναι προφανές ότι η μελέτη και επίβλεψη των έργων διέπονται από τα επαγγελματικά δικαιώματα των μηχανικών.

Πέρα όμως της ευθύνης των μελετητών και των επιβλεπόντων πρέπει να υπάρχει, σε ειδικά θέματα, πιστοποίηση - επιθεώρηση του όλου έργου και της σωστής λειτουργίας των επιμέρους στοιχείων και εγκαταστάσεων. Η πιστοποίηση – επιθεώρηση διεξάγεται από εξειδικευμένους, για το σκοπό αυτό και μόνο, διαπιστευμένους επιθεωρητές, οι οποίοι λειτουργούν εν' ονόματι και προς διασφάλιση και διαβεβαίωση όλων των πολιτών που είναι χρήστες, αποδέκτες ή επηρεάζονται από τα έργα και την πραγματική τους κατάσταση.

Τη διεπιστημονική γνώση, που απαιτείται για την άσκηση των καθηκόντων του ενεργειακού επιθεωρητή, καμία ειδικότητα των μηχανικών από μόνη της δεν την καλύπτει. Εκ πρώτης όψης η ειδικότητα των Μηχανολόγων καλύπτει μεγάλο μέρος της απαιτούμενης εξειδίκευσης. Οι διαδικασίες, ορθής συνεκτίμησης των στοιχείων (στην φάση της επιθεώρησης) και τελικής πιστοποίησης του έργου, από τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό μέχρι την διαμόρφωση των επιμέρους εγκαταστάσεων, απαιτούν περεταίρω εκπαίδευση από τις ακαδημαϊκές γνώσεις των επιμέρους ειδικοτήτων. Ο έλεγχος της επάρκειας των σύνθετων αυτών γνώσεων για την διαπίστευση επιθεωρητή ώστε να είναι αξιόπιστος στο κοινωνικό σύνολο είναι επιβεβλημένη. Η διαπίστευση επιθεωρητών δεν είναι επαγγελματικό δικαίωμα. Προϋπόθεση της είναι η γνώση και η άδεια άσκησης επαγγέλματος μηχανικού και όχι οποιουδήποτε επιστήμονα με γνώσεις π.χ. φυσικής.

Πρέπει να τονιστεί ότι η διαπίστευση επιθεωρητή δεν δίνει το δικαίωμα π.χ. αρχιτεκτονικού σχεδιασμού σε μηχανολόγο πόσο μάλλον δικαίωμα μελέτης Η/Μ εγκαταστάσεων σε αρχιτέκτονα.

Τα χρονικά περιθώρια για την εφαρμογή του νόμου 3661/08 και του ΚΕΝΑΚ δεν επέτρεψαν, από την κακοδαιμονία της Ελληνικής διοίκησης, την από την αρχή διαπίστευση ενεργειακών επιθεωρητών.

Η καταγραφή του ενεργειακού αποτυπώματος των υφισταμένων οικοδομών με παράλληλη πρόταση και προτροπή βελτίωσης και η πιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης των νέων είναι απαίτηση για την αντιμετώπιση του οξύτατου προβλήματος της μείωσης κατανάλωσης συμβατικής ενέργειας, αναστροφή των επιπτώσεων στο περιβάλλον και την ελάφρυνση των οικονομικών βαρών των τελικών χρηστών των κτηρίων.

Οι επιθεωρήσεις δεν πρέπει να αντιμετωπιστούν ως μία ακόμη απασχόληση των μηχανικών και δεν πρέπει να καταλήξουν τυπική διαδικασία εισπρακτικού χαρακτήρα.

Το ΤΕΕ με αποφάσεις του ανέλαβε τμήμα της διαδικασίας πιστοποίησης ενεργειακών επιθεωρητών. Η συμβολή του αυτή εκτιμήθηκε ότι διασφαλίζει τις παρεχόμενες υπηρεσίες από τους μηχανικούς και την υψηλή ποιότητα των έργων. Η συμμετοχή πολλών συναδέλφων στην απαιτούμενη ειδική υποχρεωτική εκπαίδευση και η ελάχιστη κριτική για την διδακτέα ύλη αποδεικνύουν ότι η εκπαίδευση κρίνεται αναγκαία λόγω ακριβώς της απαιτούμενης διεπιστημονικής γνώσης για την άσκηση των καθηκόντων των επιθεωρητών. Προφανώς τμήματα της γνώσης αυτής οι μηχανικοί ανάλογα με την ειδικότητά τους διαθέτουν από τις ακαδημαϊκές τους σπουδές. Η επιτυχία σε εξέτασή τους σ' αυτές θα έπρεπε να θεωρείται και αυτονόητη και απλή. Επιβάλλεται όμως ενιαίος τρόπος εξέτασης σε ενιαία ύλη για όλες τις ειδικότητες.

Οι πιθανές αιτίες που ο ισχύον τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων βρίσκει τόσο μεγάλες αντιδράσεις από τους συναδέλφους και τους συλλόγους τους είναι:

- Το μεγάλο χρονικό διάστημα ισχύος της διαπίστευσης προσωρινών ενεργειακών επιθεωρητών, με ότι αυτό συνεπάγεται,
- η κατά παράβαση της νομοθεσίας ουσιαστική κατάργηση των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης (ΠΕΑ) στις μισθώσεις και οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης στην οικοδομή που είχαν αποτέλεσμα την εκμηδένιση του αντικειμένου των ενεργειακών επιθεωρητών,
- το απαρχαιωμένο και ασαφές πλαίσιο των επαγγελματικών δικαιωμάτων των μηχανικών,
- η ανεργία που πλήττει τον κλάδο
- ο πιθανά ανορθολογικός σχεδιασμός των εξετάσεων και η απαίτηση απομνημόνευσης ενός υλικού χιλιάδων σελίδων,
- η μη έγκαιρη πληροφόρηση για τον ρόλο του επιθεωρητή και του σκοπού της επιθεώρησης

Το ΤΕΕ, που συμπληρώνει ενενήντα χρόνια δράσης, οφείλει να επιτελέσει το έργο του όπως ο ιδρυτικός του νόμος ορίζει. Να εφαρμόσει τις αρμοδιότητές του και να αναλάβει την ευθύνη διατύπωσης προτάσεων:

- για τον σαφή και σύγχρονο καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων
- και την χωρίς αμφισβήτηση απονομή τους μέσω εξετάσεων άδειας άσκησης επαγγέλματος στους μηχανικούς που διαθέτουν ακαδημαϊκούς τίτλους σπουδών τουλάχιστον πενταετούς διάρκειας.

- Να παρακολουθεί, αξιολογεί και όπου απαιτείται να παρεμβαίνει ώστε να βελτιώνεται το συνολικό πλαίσιο «ενεργειακή εξοικονόμηση - ΚΕΝΑΚ – ενεργειακή μελέτη – επιθεώρηση και πιστοποίηση».
- Ειδικά για τους ενεργειακούς επιθεωρητές, απευθυνόμενο στα μέλη του, να αποσαφηνίσει τον ρόλο, τα καθήκοντα και τις ευθύνες τους. Να εξασφαλίσει, αξιοποιώντας την εμπειρία της μέχρι σήμερα εφαρμογής, την αξιοπιστία του έργου τους μέσω αδιάβλητης και ρεαλιστικής διαδικασίας διαπίστευσής τους, μια και επωμίστηκε με απόφασή του την ευθύνη αυτή.

Ο Πρόεδρος

Χρυσός Παπαβρανούσης

Κοινοποίηση:

- Αντιπροσωπεία ΤΕΕ
- Περιφερειακά Τμήματα ΤΕΕ
- Πανελλήνιο σύλλογο Μηχανολόγων – Ηλεκτρολόγων μηχανικών
- Ενημερωτικό Δελτίο ΤΕΕ
- Ιστοσελίδα Τ.Ε.Ε.\Τμ. Ηπείρου